ନେପାଳର ମାନ୍ୟବର ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ପୁଷ୍ପା କମଲ ଦହଲ 'ପ୍ରଖଣ୍ଡା'ର ଭାରତ ଗସ୍ତ

ଜୁନ୍ 02, 2023

ଭାରତର ମାନ୍ୟବର ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ନରେନ୍ଦ୍ର ମୋଦୀଙ୍କ ନିମନ୍ତ୍ରଣ କ୍ରମେ ନେପାଳର ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ନେପାଳର ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ 31 ମଇରୁ 3 ଜୁନ୍ 2023 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଭାରତ ଗସ୍ତରେ ଆସିଛନ୍ତି।

2. ବର୍ତ୍ତମାନର କାର୍ଯ୍ୟକାଳରେ କାର୍ଯ୍ୟଭାର ଗ୍ରହଣ କରିବା ପରେ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ପ୍ରଧାନଙ୍କ ଏହା ହେଉଛି ଭାରତ ଗସ୍ତ। ବୈଦେଶିକ ବ୍ୟାପାର ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ନାରାୟଣ ପ୍ରକାଶ ସୈଦ, ଅର୍ଥମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଶକ୍ତି ବାହାଦୁର ବାସ୍ନେଟ, ଶକ୍ତି, ଜଳ ସମ୍ପଦ ଏବଂ ଜଳସେଚନ ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ ଜୱାଲା, ଭୌତିକ ଭିତ୍ତିଭୂମି ଏବଂ ପରିବହନ ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ ଜୱାଲା ଏହି ଗସ୍ତ ସମୟରେ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ସହ ଆସିଥିବା ପ୍ରତିନିଧୀ ଦଳର ମାନ୍ୟବର ଶିଳ୍ପ, ବାଣିଜ୍ୟ ଏବଂ ଯୋଗାଣ ମନ୍ତ୍ରୀ ରମେଶ ରିଜଲ।

3. ପାରମ୍ପାରିକ ଉଷ୍ମତା ଏବଂ ଆନ୍ତରିକତା ଦ୍ୱାରା ବର୍ଣ୍ଣିତ ଦୁଇ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ବ୍ୟାପକ ଦ୍ୱିପାକ୍ଷିକ ପରାମର୍ଶ ଦେଇଥିଲେ। ସେମାନଙ୍କ ଆଲୋଚନା ସମୟରେ ଦୁଇ ନେତା ଭାରତ ଏବଂ ନେପାଳ ମଧ୍ୟରେ ରାଜନୈତିକ, ଅର୍ଥନୈତିକ, ବାଣିଜ୍ୟ, ଶକ୍ତି, ସୁରକ୍ଷା ଏବଂ ବିକାଶ ସହଯୋଗକୁ ନେଇ ଦ୍ୱିପାକ୍ଷିକ ଏଜେଣ୍ଡାର ସମଗ୍ର ସ୍ପେକ୍ଟ୍ରମ ସମୀକ୍ଷା କରିଥିଲେ। ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ପ୍ରଚାନ୍ଦ ମଧ୍ୟ ଭାରତର ମାନ୍ୟବର ରାଷ୍ଟ୍ରପତି,ଶ୍ରୀମତୀ ଦ୍ରୌପଦୀ ମୁର୍ମୁ ଏବଂ ଭାରତର ମାନ୍ୟବର ଉପରାଷ୍ଟ୍ରପତି ଶ୍ରୀ ଜଗଦୀପ ଧନକରଙ୍କୁ ଆହ୍ୱାନ କରିଛନ୍ତି। ଜାତୀୟ ସୁରକ୍ଷା ପରାମର୍ଶଦାତା ଶ୍ରୀ ଅଜିତ ଡୋଭାଲ ଦିଲ୍ଲୀରେ ରହିବା ସମୟରେ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ ଡାକିଥିଲେ।

4. COVID-19 ମହାମାରୀ ପରେ ଦୁଇ ଦେଶ ମଧ୍ୟରେ ଉତ୍କୃଷ୍ଟ ସହଯୋଗକୁ ଦୁଇ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛନ୍ତି। ଦୁଇ ଦେଶ ମଧ୍ୟରେ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ଅର୍ଥନୈତିକ ଏବଂ ବାଣିଜ୍ୟିକ ଭାଗିଦାରୀକୁ ଆଲୋକିତ କରି ସେମାନେ ସଂଶୋଧିତ ଟ୍ରାନଜିଟ୍ ଚୁକ୍ତି ସ୍ୱାକ୍ଷରକୁ ସ୍ୱାଗତ କରିଥିଲେ ଯାହାକି ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଭାରତର ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ଜଳପଥକୁ ପ୍ରବେଶ ପ୍ରଦାନ କରିଥାଏ।

5. ଏପ୍ରିଲ୍ 2022 ର ଶକ୍ତି କ୍ଷେତ୍ର ସହଯୋଗ ଉପରେ ମିଳିତ ଭିଜନ ବିବୃତ୍ତିକୁ ମନେ ପକାଇ ଦୁଇ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଶକ୍ତି କ୍ଷେତ୍ର ସହଯୋଗରେ ଅଗ୍ରଗତି କରି ସନ୍ତୋଷ ବ୍ୟକ୍ତ କରିଛନ୍ତି, ଯାହା ଉତ୍ପାଦନ ପ୍ରକଳ୍ପ, ବିଦ୍ୟୁତ୍ ପରିବହନ, ଭିତ୍ତିଭୂମି ଏବଂ ଶକ୍ତି ବାଣିଜ୍ୟର ବିକାଶକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରେ। ନେପାଳରୁ ଭାରତକୁ 452 ମେଗାୱାଟ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ରପ୍ତାନିରେ ବୃଦ୍ଧି ଏବଂ ନେପାଳରେ ୨00 ମେଗାୱାଟ ଅରୁଣ -3 ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ପ୍ରକଳ୍ପ ନିର୍ମାଣରେ ଅଗ୍ରଗତିକୁ ଉଭୟ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ପ୍ରଶଂସା କରିଛନ୍ତି।

6. ଦୀର୍ଘକାଳୀନ ଶକ୍ତି ବାଣିଜ୍ୟ ପାଇଁ ଉଭୟ ପକ୍ଷ ଏକ ଚୁକ୍ତିନାମା ଚୂଡାନ୍ତ କରିଛନ୍ତି ଯେଉଁଥିରେ ଦଶ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ନେପାଳରୁ ଭାରତକୁ 10,000 ମେଗାୱାଟକୁ ଶକ୍ତି ରପ୍ତାନି ପରିମାଣକୁ ବୃଦ୍ଧି କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିବାକୁ ସହମତି ପ୍ରକାଶ ପାଇଛି ଏବଂ ଏଥିପାଇଁ ପରସ୍ପରକୁ ଉତ୍ସାହିତ କରିବା ପାଇଁ ସମସ୍ତ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ପଦକ୍ଷେପ ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତୁ-ନେପାଳର ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଉତ୍ପାଦନ କ୍ଷେତ୍ର ଏବଂ ଟ୍ରାନ୍ସମିସନ୍ ଭିତ୍ତିଭୂମିରେ ଲାଭଦାୟକ ବିନିଯୋଗ।

7. ଉଭୟ ନେତା ମିଳିତ ଭାବେ 400 କେଭି ଗୋରଖପୁର-ବଟୱାଲ ଟ୍ରାନ୍ସମିସନ ଲାଇନର ଗ୍ରାଉଣ୍ଡ ବ୍ରେକିଂ ମଧ୍ୟ କରିଥିଲେ। NHPC ଏବଂ VUCL ଲିମିଟେଡ୍, ନେପାଳ ଦ୍ୱାରା 480 ମେଗାୱାଟ ଫୁକୋଟ-କର୍ନାଲି ପ୍ରକଳ୍ପର ବିକାଶ ପାଇଁ ଏମଓୟୁ ସ୍ୱାକ୍ଷର କରିବା ଏବଂ ସଉଲୁଜ ଜାଲ ବିଦ୍ୟୁତ ନିଗମ (SJVN) ଏବଂ ନେପାଳର ନିବେଶ ବୋର୍ଡ ମଧ୍ୟରେ ୬୧୨ ମେଗାୱାଟ ଲୋୟର ଅରୁଣର ବିକାଶ ପାଇଁ ପ୍ରକଳ୍ପ ବିକାଶ ଚୁକ୍ତିନାମା ଆଇବିଏନ୍) ଉଭୟ ପକ୍ଷ ସ୍ୱାଗତ କରିଥିଲେ।

୫. ନେପାଳ ପକ୍ଷରୁ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ନିଷ୍ପତ୍ତିକୁ ସ୍ୱାଗତ କରିଛନ୍ତି ଯେ ନେପାଳରୁ ବାଂଲାଦେଶ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରଥମ ତ୍ରିପାକ୍ଷିକ ବିଦ୍ୟୁତ କାରବାରକୁ ଭାରତୀୟ ଗ୍ରୀଡ୍ ମାଧ୍ୟମରେ 40 ମେଗାୱାଟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରପ୍ତାନି ସହିତ ରପ୍ତାନି କରାଯାଇଛି। ଶକ୍ତି କ୍ଷେତ୍ର ସମେତ ବୃହତ ଉପ-ଆଞ୍ଚଳିକ ସହଯୋଗ ପ୍ରତି ଉଭୟ ପକ୍ଷ ପ୍ରତିବଦ୍ଧତା ପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି, ଯାହା ସମସ୍ତ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ପାରସ୍ପରିକ ଲାଭ ପାଇଁ ଅର୍ଥନୀତି ମଧ୍ୟରେ ଆନ୍ତଃ- ସଂଯୋଗ ବୃଦ୍ଧି କରିବ।

୨. ମହାପାଲି ଚୁକ୍ତିରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିବା ପଞ୍ଚେଶ୍ୱର ବହୁମୁଖୀ ପ୍ରକଳ୍ପ (ପିଏମପି) ନେପାଳ ଏବଂ ଭାରତର ଲୋକଙ୍କ ଆକାଂକ୍ଷା ଅନୁଯାୟୀ ଅଟେ। ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ, ସହମତ ହୋଇଥିଲା ଯେ ଉଭୟ ସରକାରଙ୍କ ସମ୍ପୃକ୍ତ ଅଧିକାରୀମାନେ ତିନିମାସ ମଧ୍ୟରେ PMP ର ବିସ୍ତୃତ ପ୍ରକଳ୍ପ ରିପୋର୍ଟ (ଡିଆରପି) ର ଶୀଘ୍ର ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ରୂପେ ଦ୍ୱିପାକ୍ଷିକ ଆଲୋଚନାକୁ ତ୍ୱରାନ୍ୱିତ କରିବେ। ପଞ୍ଚେଶ୍ୱର ବିକାଶ ପ୍ରାଧିକରଣ (ପିଡିଏ) ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ଡିଆରପି ଉଭୟ ସରକାରଙ୍କୁ ଦାଖଲ କରିବ। ଦୁଇ ସରକାର ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ସମ୍ପୃକ୍ତ ସଂସ୍ଥା PMP ପାଇଁ ଆର୍ଥିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବାରେ ନେତୃତ୍ୱ ନେବେ। ଦୁଇ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଡିଆରପି ଅନୁମୋଦନ ପରେ ଏକ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ଶେଷ ହେବ।

10. ଟାନକପୁର ଲିଙ୍କ୍ କେନାଲ ନିର୍ମାଣକୁ ଉଭୟ ପକ୍ଷ ସ୍ୱାଗତ କରିବା ସହ ନେପାଳର ଆବଶ୍ୟକୀୟ ସୁବିଧାଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରସ୍ତୁତିକୁ ଆଧାର କରି ଟାନକପୁର ବ୍ୟାରେଜରୁ ନେପାଳର ଜଳସେଚନ କମାଣ୍ଡ ଅଞ୍ଚଳକୁ ନେପାଳର ଜଳସେଚନ କମାଣ୍ଡ ଅଞ୍ଚଳକୁ ଜଳ ମୁକ୍ତ କରାଯିବ ବୋଲି ସହମତ ହୋଇଥିଲେ। ଉଭୟ ପକ୍ଷର ବୈଷୟିକ ଦଳ ଏ ସମ୍ପର୍କରେ ଯୋଗାଯୋଗ କରିବେ।11. ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ 679.୫ ମିଲିୟନ ଆମେରିକୀୟ ଡଲାର ମୂଲ୍ୟରେ ଭେରି କରିଡର, ନିଜଗଡ-ଇନାରୁଆ ଏବଂ ଗଣ୍ଡାକ୍ ନେପାଳଗୁଞ୍ଜ ଟ୍ରାନ୍ସମିସନ ଲାଇନ ଏବଂ ଆନୁଷଙ୍ଗିକ ସବଷ୍ଟେସନକୁ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ନିଷ୍ପତ୍ତିକୁ ଉଭୟ ପକ୍ଷ ସ୍ୱାଗତ କରିଛନ୍ତି।

12. ବିକାଶ ଭାଗିଦାରୀରେ ସକରାତ୍ମକ ଗତିକୁ ଦୁଇ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ପ୍ରଶଂସା କରିଥିଲେ ଏବଂ ପ୍ରମୁଖ ଚାଲୁଥିବା ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡିକର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତାକୁ ସମୀକ୍ଷା କରିଥିଲେ। ସମସ୍ତ ଭାରତ ସହାୟତା ପ୍ରକଳ୍ପର ସମୟ ସୀମା ସମାପ୍ତ କରିବାରେ ନେପାଳ ସରକାରଙ୍କ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସମର୍ଥନ ଉପରେ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ପ୍ରଧାନ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ମୋଦୀଙ୍କୁ ଆଶ୍ୱାସନା ଦେଇଛନ୍ତି।

13. ଭାରତୀୟ ଅନୁଦାନ ସହାୟତାରେ ନିର୍ମିତ ଭାରତ ଏବଂ ନେପାଳ ମଧ୍ୟରେ ଇଣ୍ଟିଗ୍ରେଟେଡ୍ ଚେକ୍ ପୋଷ୍ଟ (ଆଇସିପି) ସୃଷ୍ଟି ମାଧ୍ୟମରେ ସଂଯୋଗକୁ ଅଧିକ ଫିଲିପ୍ ପ୍ରଦାନ କରି ଉଭୟ ନେତା ରୁପାଇଡିହା (ଭାରତ) ଏବଂ ନେପାଳଗୁଞ୍ଜ (ନେପାଳ) ରେ ଦର୍ପଣ ଆଇସିପି ଉଦ୍ଘାଟନ କରିଥିଲେ। ଉଭୟ ନେତା ସୁନାଉଲି (ଭାରତ) ଏବଂ ଭୈରାହାୱା (ନେପାଳ) ରେ ଦର୍ପଣ ଆଇସିପିଗୁଡ଼ିକର ଭୂମି ଭାଙ୍ଗିବା ସମାରୋହ ମଧ୍ୟ କରିଥିଲେ। ଏହି ଗସ୍ତ ସମୟରେ ନେପାଳର ଦୋଦ୍ରା ଚନ୍ଦାନୀରେ ଆଉ ଏକ ଆଇସିପି ନିର୍ମାଣ ଉପରେ ଏକ ଏମଓୟୁ ସ୍ୱାକ୍ଷରିତ ହୋଇଛି। ଏହି ଆଇସିପିଗୁଡ଼ିକ ଭାରତ ଏବଂ ନେପାଳ ମଧ୍ୟରେ ବାଣିଜ୍ୟ, ବାଣିଜ୍ୟିକ ଏବଂ ଅର୍ଥନୈତିକ ସମ୍ପର୍କକୁ ଆହୁରି ବଢାଇବା ପାଇଁ ପରିବହନ ସୁବିଧା ସହିତ ପରିବହନ ସୁବିଧା ସୁଦୃଢ଼ କରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବ।

14. ରେଳ ସଂଯୋଗକୁ ବଢାଇବା ଦିଗରେ ଏକ ପ୍ରମୁଖ ପଦକ୍ଷେପରେ ଉଭୟ ନେତା ଭାରତୀୟ ଅନୁଦାନ ସହାୟତାରେ ନିର୍ମିତ ଜଗବାନୀ-ବିରାଟନଗର ରେଳ ଲିଙ୍କରେ ବାଥନାହା (ଭାରତ) ଏବଂ ନେପାଳ କଷ୍ଟମ୍ସ ୟାର୍ଡ (ନେପାଳ) ମଧ୍ୟରେ କ୍ରସର ସୀମା ମାଲବାହୀ ରେଳ କାର୍ଯ୍ୟର ଉଦଘାଟନୀ ଉତ୍ସବରେ ଅଧ୍ୟକ୍ଷତା କରିଥିଲେ। ଏହା ନେପାଳର ପୂର୍ବ ପାର୍ଶ୍ୱରେ ଥିବା ଏକ ପ୍ରମୁଖ ଅର୍ଥନୈତିକ ହବ ବିରାଟନଗର ଦେଇ ଉଭୟ ଦେଶ ମଧ୍ୟରେ ବାଣିଜ୍ୟ ଏବଂ ବାଣିଜ୍ୟିକ ସମ୍ପର୍କକୁ ଆହୁରି ବଢାଇବ। ଗତ ବର୍ଷ ଏପ୍ରିଲରେ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିବା ଜୟନଗର-କୁର୍ତ୍ତା ଯାତ୍ରୀବାହୀ ରେଳ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଆହୁରି ବିସ୍ତାର କରି କୁର୍ତ୍ତା-ବିଜଲପୁରା ରେଳ ବିଭାଗ ନେପାଳ ସରକାରଙ୍କୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଯାଇଥିଲା ଯାହା ବର୍ତ୍ତମାନ ଖୁବ୍ ଶୀଘ୍ର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ହେବ।

15. ଏହି ଗସ୍ତ ସମୟରେ ରାକ୍ସଲ-କାଠମାଣ୍ଡୁ ରେଳ ଲିଙ୍କ୍ ର ଅନ୍ତିମ ଅବସ୍ଥାନ ସର୍ଭେ ରିପୋର୍ଟ ମଧ୍ୟ ନେପାଳ ପକ୍ଷକୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଯାଇଛି। ଭାରତୀୟ ରେଳ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନରେ ନେପାଳୀ ରେଳ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ତଥା ଦକ୍ଷତା ବୃଦ୍ଧି

ତଥା ଜୟନଗର-କୁର୍ତ୍ତା ରେଳ ବିଭାଗ ପାଇଁ ରେଳ ଭିତ୍ତିଭୂମି ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ପାଇଁ ନେପାଳ ସରକାରଙ୍କ ଅନୁରୋଧକୁ ମଧ୍ୟ ଭାରତ ସରକାର ରାଜି ହୋଇଛନ୍ତି। ଗତ ବର୍ଷ ଏପ୍ରିଲରେ ଭାରତ ଏବଂ ନେପାଳର ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା।

16. ଶକ୍ତି ସଂଯୋଗ ଉପରେ, ଉଭୟ ନେତା ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2019 ରେ ଉଦ୍ଘାଟିତ ହୋଇଥିବା ମୋତିହାରୀ-ଆମଲେଖଗୁଞ୍ଜ ପେଟ୍ରୋଲିୟମ ପାଇପଲାଇନର ଲାଭକୁ ସନ୍ତୁଷ୍ଟତାର ସହ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛନ୍ତି। ଏହି ଗସ୍ତ ସମୟରେ ସିଲିଗୁରି ଏବଂ ଜାପା ମଧ୍ୟରେ ନୂତନ ପାଇପଲାଇନ ସ୍ଥାପନ କରି ଅମଲେଖଗୁଞ୍ଜରୁ ଚିତୱାନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିସ୍ତାରିତ ତୈଳ ପାଇପଲାଇନ ଯୋଗେ ପେଟ୍ରୋଲିୟମ ଯୋଗାଣ ଭିତ୍ତିଭୂମି ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ଏକ ଏମଓୟୁ ସ୍ୱାକ୍ଷରିତ ହୋଇଛି।

17. ଦୁଇ ଦେଶ ମଧ୍ୟ ଡିଜିଟାଲ ଆର୍ଥିକ ସଂଯୋଗକୁ ଆହୁରି ବଢାଇବାକୁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଛନ୍ତି। ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ, ସୀମା ଡିଜିଟାଲ୍ ଦେୟକୁ ସୁଗମ କରିବା ପାଇଁ NPCIL ଇଣ୍ଡିଆ ଏବଂ ନେପାଳର NCHL ମଧ୍ୟରେ ଏକ ଏମଓୟୁ ବିନିମୟ ହୋଇଛି।

18. ଉଭୟ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଗତ ବର୍ଷ ଫେବୃଆରୀରେ ଭାରତରୁ ନେପାଳକୁ ୟୁରିଆ ଏବଂ ଡିଏପି ଯୋଗାଣ ଉପରେ ବୁଝାମଣାକୁ ସନ୍ତୁଷ୍ଟତାର ସହ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛନ୍ତି। ଏହି ସହଯୋଗକୁ ଆହୁରି ଦୃଢ କରି ଉଭୟ ନେତା ନେପାଳ ଏବଂ ଭାରତର ସରକାରୀ ତଥା ବେସରକାରୀ ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ଅଂଶଗ୍ରହଣରେ ଉଭୟ ନେପାଳୀ ଏବଂ ଭାରତୀୟ କୃଷକଙ୍କ ସାର ଆବଶ୍ୟକତା ତଥା ଉଭୟ ଦେଶରେ ବଜାରର ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ନିଶ୍ଚିତତା ସହିତ ନେପାଳରେ ଏକ ସାର କାରଖାନା ସ୍ଥାପନ କରିବାକୁ ସହମତ ହୋଇଥିଲେ। ଏଭଳି କାରଖାନାର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମତା ଅନୁସନ୍ଧାନ କରିବାକୁ ଦୁଇ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ସଂପୃକ୍ତ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଛନ୍ତି।

19. ଅନୁଦାନରେ ଭାରତର ଚମ୍ପାୱାଟ ଏବଂ ପିଥୋରାଗଡ ଜିଲ୍ଲାକୁ ସଂଯୋଗ କରୁଥିବା ନେପାଳର ଶିରଶା ଏବଂ ଜୁଲାଘାଟରେ ମହାକାଲୀ ନଦୀ ପାର୍ଶ୍ୱରେ ଦୁଇଟି ସେତୁ ନିର୍ମାଣ କରିବାକୁ ଭାରତ ସରକାର ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଛନ୍ତି। ଏହି ସେତୁଗୁଡ଼ିକ ଭାରତର ଉତ୍ତରାଖଣ୍ଡ ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ନେପାଳର ସୁଦୁରପାଶିମ୍ ପ୍ରଦେଶ ମଧ୍ୟରେ ସଂଯୋଗ ବୃଦ୍ଧି କରିବ।

20. କୃଷି କ୍ଷେତ୍ରକୁ ଏକ ନୂତନ ଗତି ଯୋଗାଇବା ଲକ୍ଷ୍ୟରେ ଉଭୟ ପକ୍ଷ ନାନୋ-ସାର ଏବଂ ପ୍ରାକୃତିକ ଚାଷ ଭଳି ଦ୍ୱିପାକ୍ଷିକ ସହଯୋଗର ନୂତନ ଉପାୟ ଉପରେ ଆଲୋଚନା କରିଥିଲେ। କୃଷି ଏବଂ ପଶୁପାଳନ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଭାରତ-ନେପାଳ ସହଯୋଗର ଏକ ଅଂଶ ଭାବରେ ନେପାଳ ସରକାରଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କ ଅନୁରୋଧ କ୍ରମେ 15 ମୁରା ବୁଫାଲ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଉଛି।

21. ଅନୁଦାନ ସହାୟତାରେ ନେପାଳକୁ ଦକ୍ଷିଣ ଏସିଆ ସାଟେଲାଇଟ୍ ସେବା ଯୋଗାଇବା ପାଇଁ ଏକ ଗ୍ରାଉଣ୍ଡ ଷ୍ଟେସନ୍ ନିର୍ମାଣ ଏବଂ 300 ୟୁଜର୍ ଟର୍ମିନାଲ୍ ଯୋଗାଇବାକୁ ଭାରତ ସରକାର ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଇଛନ୍ତି। ଏହି ପଦକ୍ଷେପ ମହାକାଶ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଆଞ୍ଚଳିକ ସହଯୋଗ ଏବଂ ଟେଲିକମ୍ ଯୋଗାଯୋଗ ଏବଂ ପ୍ରସାରଣ, ଟେଲି ମେଡିସିନ୍, ଟେଲି-ଶିକ୍ଷା, ଇ-ଶାସନ, ବ୍ୟାଙ୍କିଙ୍ଗ୍ ଏବଂ ଏଟିଏମ୍ ସେବା, ପାଣିପାଗ ବିଭାଗ ତଥ୍ୟ ବିତରଣ, ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ମୁକାବିଲା ଏବଂ ଏକାଡେମିକ୍ ନେଟୱାର୍କିଂ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସ୍ପେସ୍ ଟେକ୍ନୋଲୋଜି ପ୍ରୟୋଗକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରିବ ଅନୁସନ୍ଧାନ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନଗୁଡିକ।

22. ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ମୋଦୀ ନେପାଳକୁ ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ବିଗ୍ କ୍ୟାଟ୍ ଆଲାଇନ୍ସର ପ୍ରତିଷ୍ଠାତା ସଦସ୍ୟ ହୋଇଥିବାରୁ ଅଭିନନ୍ଦନ ଜଣାଇଛନ୍ତି।

23. 02 ଜୁନ୍ ରେ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ପ୍ରଧାନ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶର ଇନ୍ଦୋର ଏବଂ ଉଜ୍ଜୈନ ଗସ୍ତରେ ଆସିଛନ୍ତି। ତାଙ୍କର ଏହି ସହର ଗସ୍ତ ଦୁଇ ଦେଶ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ଗଭୀର ଧାର୍ମିକ ଏବଂ ସାଂସ୍କୃତିକ ସମ୍ପର୍କକୁ ପ୍ରତିଫଳିତ କରିଥାଏ।

24. ଭାରତର 'ପଡୋଶୀ ପ୍ରଥମ' ନୀତିର ନେପାଳ ହେଉଛି ଅନ୍ୟତମ ପ୍ରମୁଖ ଅଂଶୀଦାର। ନେପାଳର ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ଭାରତ ଗସ୍ତ ଦୁଇ ଦେଶ ମଧ୍ୟରେ ଉଚ୍ଚ ସ୍ତରୀୟ ଗସ୍ତ ଏବଂ ଆଦାନପ୍ରଦାନର ପରମ୍ପରା ଜାରି ରଖିଛି ଏବଂ ଦୁଇ ଦେଶ ମଧ୍ୟରେ ପୁରୁଣା ସମ୍ପର୍କକୁ ମଜବୁତ କରିଛି। ଏହି ଗସ୍ତ ସମୟରେ ଆୟୋଜିତ ଫଳପ୍ରଦ ଆଲୋଚନା,

ଉଭୟ ଦେଶ ମଧ୍ୟରେ ବୁଝାମଣା ଏବଂ ଦ୍ୱିପାକ୍ଷିକ ଏଜେଣ୍ଡାର ବ୍ୟାପକତା ଉପରେ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣକୁ ବୃଦ୍ଧି କରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥିଲା ଏବଂ ଗଭୀର ମୂଳ ଭାଗିଦାରୀକୁ ଆଗକୁ ନେବାକୁ ଏକ ଦୃଢ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲା।

ନୂଆଦିଲ୍ଲୀ

ଜୁନ୍ 02, 2023